

PATVIRTINTA
Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos
Respublikos žemės ūkio ministerijos
direktoriaus 2021 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr.
V1-121

ŽUVININKYSTĖS TARNYBOS PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS NULINĖS TOLERANCIJOS KORUPCIJAI POLITIKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašas (toliau – Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašas) nustato bendruosius korupcijos prevencijos principus Žuvininkystės tarnyboje prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (toliau – Žuvininkystės tarnyba) bei vadovaujančių asmenų pareigas, susijusias su korupcijos prevencija, korupcijos netoleravimo nuostatas, korupcijos prevencijos priemones bei jų įgyvendinimo koordinavimą ir kontrolę. Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašas taikomas visiems Žuvininkystės tarnybos valstybės tarnautojams ir darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis (toliau – darbuotojai).

2. Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašo vizija, misija ir tikslas:

2.1. Vizija – nulinės tolerancijos korupcijai aplinka Žuvininkystės tarnyboje.

2.2. Misija – įgyvendinti patikimą kompleksinių veiksmų ir priemonių sistemą korupcijos prevencijos srityje.

2.3. Tikslas – užtikrinti, kad Žuvininkystės tarnyboje vykdoma veikla ir elgsena atitiktų teisės aktų reikalavimus, aukščiausius patikimumo, sąžiningumo, skaidrumo ir etikos standartus.

3. Pagrindinės sąvokos ir jų apibrėžtys:

3.1. **Kronizmas** – draugų, bičiulių globa ir protegavimas naudojantis einamomis pareigomis, vardu ir galia;

3.2. **Neetiškas elgesys** – elgesys, prieštaraujantis Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme, Nulinės tolerancijos korupcijai politikos apraše ir kituose teisės aktuose įtvirtintiems pagrindiniams etikos principams;

3.3. **Nepotizmas** – savo šeimos narių, giminaičių bei kitų artimų asmenų globa ir protegavimas naudojantis einamomis pareigomis, vardu ir galia;

3.4. Kitos Nulinės tolerancijos korupcijai politikos apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos įstatymuose, poįstatyminiuose teisės aktuose įtvirtintas sąvokas.

4. Įstaiga turi vadovautis Žuvininkystės tarnybos patvirtintu Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašu ir vidiniais dokumentais, siekiant užtikrinti jo nuostatų įgyvendinimą.

II SKYRIUS ATSPARUMAS KORUPCIJAI

5. Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašas yra korupcijos prevencijos dokumentas, kuriuo Žuvininkystės tarnyba įsipareigoja savo veikloje vadovautis ne tik Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 4 straipsnyje numatytais principais, bet ir laikytis šių taisyklių bei principų:

5.1. **nulinės tolerancijos korupcijai** – Žuvininkystės tarnyba netoleruoja korupcijos pasireiškimo jokiais formomis (interesų konflikto, kyšininkavimo, neetiško elgesio, nepotizmo, neteisėto atlygio, papirkimo, prekybos poveikiu, piktnaudžiavimo ar kitų korupcinio pobūdžio veikų, daromų viešojo administravimo srityje, formuojant ar įgyvendinant valstybės politiką paskirtoje srityje, kur būtų siekiama naudoti sau ar kitiems asmenims). Žuvininkystės tarnyba imasi visų būtinų priemonių, kad savo įtakos srityje užkirstų kelią korupcijai, sukčiavimui, pinigų plovimui, kitiems teisės pažeidimams;

5.2. **korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo efektyvumo** – Žuvininkystės tarnyba įsipareigoja imtis Nulinės tolerancijos korupcijai politikos apraše įtvirtintų prevencinių priemonių, siekdama užkirsti kelią korupcijos apraiškoms kilti, kontroliuoti jų įgyvendinimą bei taikymo efektyvumą;

5.3. **veiklos skaidrumo ir viešumo** – Žuvininkystės tarnyba užtikrina, kad jos veikla būtų skaidri ir aiškiai deklaruojama bei atitiktų veiklos procedūrų skaidrumo ir aiškumo kriterijus;

5.4. **vadovų lyderystės ir darbuotojų įtraukimo** – Žuvininkystės tarnybos vadovybės ir vedėjų asmeninis pavyzdys yra esminis nepakantumo korupcijai kultūros formavimo veiksnys. Darbuotojai nuolat informuojami apie įgyvendinamą antikorupcinę aplinką ir įtraukiami į antikorupcinių priemonių įgyvendinimą;

5.5. **nepriekaištingos reputacijos** – Žuvininkystės tarnyba siekia, kad joje dirbtų tik nepriekaištingos reputacijos asmenys;

5.6. **etikos laikymosi** – Žuvininkystės tarnyba puoselėja nepriekaištingą dalykinę reputaciją ir darbuotojų, visuomenės pasitikėjimą ja. Visi santykiai su aptarnaujamais asmenimis, partneriais, kitais viešojo ir privataus sektoriaus atstovais yra grindžiami Nulinės tolerancijos korupcijai politikos apraše įtvirtintais principais;

5.7. **atsakomybės už priimtus sprendimus** – Žuvininkystės tarnybos darbuotojai turi žinoti savo darbinės pareigas ir suteiktus įgaliojimus bei atsakomybę už šių pareigų nevykdymą ar netinkamą vykdymą, už teisės aktų pažeidimus;

5.8. **informacijos valdymo užtikrinimo** – Žuvininkystės tarnybos darbuotojai privalo saugoti ir tik įstatymų bei kitų teisės aktų nustatytais tikslais ir tvarka gali naudoti Žuvininkystės tarnybos konfidencialią ir komercines paslaptis sudarančią informaciją, kuri jiems tapo žinoma atliekant savo funkcijas ir kitais teisėtais pagrindais, taip pat neatskleisti ir (ar) kitais būdais neperduoti šios informacijos tretiesiems (neįgaliotiems jos žinoti) asmenims, neatlikti kitų neteisėtų veiksmų, susijusių su konfidencialios ir komercinę paslaptį sudarančios informacijos skleidimu, dėl kurių gali kilti neigiamų pasekmių Žuvininkystės tarnybai. Žuvininkystės tarnybos interneto svetainėje teikiama ir viešinama informacija, kuri yra privaloma skelbti laikantis Lietuvos teisės aktų reikalavimų;

5.9. **antikorupcinio švietimo** – Žuvininkystės tarnyba konsultuoja darbuotojus, kaip išvengti korupcinio pobūdžio teisės aktų pažeidimų, įgyvendina antikorupcinio švietimo priemones;

5.10. **privatų ir viešųjų interesų konfliktų vengimo** – Žuvininkystės tarnybos veiklos sprendimai ir veiksmai grindžiami tarpusavio pasitikėjimo, objektyvumo, nešališkumo, viešųjų interesų viršenybės principais. Žuvininkystės tarnybos darbuotojai privalo vengti situacijų, kai privatūs interesai galėtų susikirsti su Žuvininkystės tarnybos interesais ir turėtų neigiamos įtakos nešališkam ir objektyviam funkcijų vykdymui. Žuvininkystės tarnyba užtikrina, kad būtų vykdoma darbuotojų viešųjų ir privačių interesų deklaravimo kontrolė bei stebėseną. Vedėjai privalo ne rečiau kaip kartą per metus susipažinti su jiems pavaldžių darbuotojų viešųjų ir privačių interesų deklaracijomis, kai jas teisės aktų nustatyta tvarka privalu teikti. Darbuotojai, pateikę patikslintą viešųjų ir privačių interesų deklaraciją, Žuvininkystės tarnybos nustatyta tvarka ir terminais privalo apie tai informuoti tiesioginį vadovą, kad jam būtų žinoma visa aktuali informacija;

5.11. **nepiktnaudžiavimo einamomis pareigomis ir įgaliojimais** – Žuvininkystės tarnyba imasi visų teisėtų kontrolės priemonių ir užtikrina, kad darbuotojai, atlikdami savo pareigas, visais atvejais priimtų tinkamus, racionalius sprendimus, nesiekdami asmeninės naudos;

5.12. **kyšininkavimo ir prekybos poveikiu nepakantumo** – Žuvininkystės tarnyba netoleruoja jokių kyšininkavimo ir prekybos poveikiu apraiškų. Žuvininkystės tarnybos darbuotojams draudžiama tiesiogiai ir (ar) netiesiogiai siūlyti, duoti, suteikti leidimą duoti, reikalauti, priimti arba gauti kyšį;

5.13. **nulinės dovanų politikos** – Žuvininkystės tarnyboje nepriimamos ir neteikiamos jokios dovanos, išskyrus Žuvininkystės tarnybos skaidraus elgesio gairių (toliau – Skaidraus elgesio gairės) nustatytas išimtis;

5.14. **viešųjų pirkimų skaidrumo** – Žuvininkystės tarnyba užtikrina, kad visi jų pirkimai būtų vykdomi skaidriai, laikantis lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir nešališkumo reikalavimų, racionaliai naudojant Žuvininkystės tarnybos lėšas;

5.15. **vidaus kontrolės efektyvumo** – Žuvininkystės tarnyba siekia, kad vidaus kontrolės sistema veiktų sklandžiai ir efektyviai, kad būtų užtikrintas strateginių ir kitų veiklos planų įgyvendinimas, sutartinių ir kitų įsipareigojimų tretiesiems asmenims laikymasis, apsaugotas Žuvininkystės tarnybos turtas, valdomos veiklos rizikos. Žuvininkystės tarnybos turtas turi būti saugomas, naudojamas tik darbo veiklos tikslais. Asmeniniais tikslais ar tretiesiems asmenims turtą leidžiama naudoti tik teisės aktų nustatyta tvarka.

6. Žuvininkystės tarnybos vadovybė ir vedėjai dalyvauja įgyvendinant Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašo nuostatas, savo elgesiu rodydami tinkamą pavyzdį Žuvininkystės tarnybos darbuotojams, savo veikla skatina skaidrumo principo suvokimą ir taikymą kasdienėje veikloje, nes nuo jų požiūrio, supratimo ir elgesio priklauso veiksminga korupcijos prevencija. Aktyvus vadovybės ir vedėjų dalyvavimas ir buvimas pavyzdžiu skatina teigiamą darbuotojų ir visuomenės požiūrį, kuris turi lemiamą reikšmę korupcijos prevencijos sėkmei.

7. Žuvininkystės tarnybos vadovybės ir vedėjų pareigos vykdamas Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašo nuostatas:

7.1. formuoti Nulinės tolerancijos korupcijai politikos apraše įtvirtintas nuostatas atsižvelgiant į Žuvininkystės tarnybos vidaus teisės aktuose įtvirtintą kompetenciją;

7.2. įgyvendinti prevencines priemones;

7.3. sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę, aiškiai nustatant darbo ir sprendimų priėmimo tvarkas, atsakomybes, ir užtikrinti suteiktų įgaliojimų patikimumą, kai atskiri darbuotojai turi teisę veikti ir priimti sprendimus savarankiškai;

7.4. užtikrinti, kad tose srityse, kuriose yra didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, dirbtų darbuotojai, turintys tinkamą kvalifikaciją, pakankamai patirties ir reikiamų įgūdžių savo funkcijoms atlikti pagal Žuvininkystės tarnyboje nustatytus pareigybių aprašymus;

7.5. užtikrinti, kad Žuvininkystės tarnyboje būtų nustatyta aiški organizacinė ir valdymo struktūra korupcijos prevencijai ir kontrolei užtikrinti;

7.6. užtikrinti, kad būtų įgyvendinamas viešųjų ir privačių interesų derinimas;

7.7. užtikrinti, kad būtų tinkamai reglamentuotas teisių atlikti finansines ir ūkines operacijas suteikimas, jų vykdymas, įtraukimas į apskaitą bei informacijos apie įvykusias finansines ir ūkines operacijas saugojimas;

7.8. užtikrinti, kad būtų aiškiai apibrėžtos kiekvieno darbuotojo užduotys, pareigybių aprašymuose būtų nurodytos teisės ir pareigos, funkcijos ir atsakomybės, darbuotojai būtų supažindinami su pareigybių aprašymais;

7.9. užtikrinti, kad darbuotojai, vadovybė ir vedėjai nuolat dalyvautų korupcijos prevencijos mokymuose ir taikytų kitas švietimo priemones.

8. Turi būti vengiama perteklinės darbuotojų kontrolės. Kontrolė turi būti proporcinga susijusiai rizikai, siekiant skaidraus veiklos tikslų įgyvendinimo užtikrinimo.

9. Žuvininkystės tarnybos darbuotojai turi laikytis Nulinės tolerancijos korupcijai politikos, vengti bet kokių korupcinio pobūdžio teisės aktų pažeidimų, patikėtas pareigas vykdyti sąžiningai, skaidriai bei laikydamiesi viešojo administravimo, atsparumo korupcijai principų ir yra asmeniškai atsakingi už Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašo nuostatų, kiek tai susiję su jų pareigomis Žuvininkystės tarnyboje, vykdymą ir taikymą.

III SKYRIUS KORUPCIJOS PREVENCIJOS PRIEMONĖS

10. Žuvininkystės tarnyboje taikomos šios korupcijai atsparios aplinkos kūrimo ir korupcijos prevencijos priemonės:

10.1. **Korupcijos prevencijos planavimo dokumentai.** Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Nacionaline darbotvarke korupcijos prevencijos klausimais, Nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais planu bei kitais teisės aktais, atsižvelgiant į korupcijos rizikos valdymo vertinimo, atsparumo korupcijai lygio nustatymo rezultatus ir kitą informaciją, Žuvininkystės tarnybos vadovo sprendimu rengiami korupcijos prevencijos veiksmų planai, kurių tikslas užtikrinti ilgalaikę, veiksmingą ir kryptingą korupcijos prevencijos ir kontrolės sistemą Žuvininkystės tarnyboje. Žuvininkystės tarnyboje korupcijos prevencijos planų įgyvendinimą koordinuoja ir kontroliuoja už korupcijos prevenciją atsakingas Žuvininkystės tarnybos darbuotojas;

10.2. **Atsparumo korupcijai ir darbuotojų tolerancijos korupcijai lygio nustatymas.** Siekiant įvertinti, kiek ir kokių korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių yra įdiegta Žuvininkystės tarnyboje, šių priemonių diegimo kokybę ir praktinį pritaikomumą bei jas taikant pasiektus rezultatus, Žuvininkystės tarnyboje ne rečiau kaip kartą per dvejus metus turi būti nustatomas atsparumo korupcijai lygis. Žuvininkystės tarnyboje ne rečiau kaip kartą per dvejus metus turi būti organizuojama darbuotojų apklausa tolerancijos korupcijai lygiui nustatyti. Atsižvelgiant į atliktų vertinimų rezultatus, turi būti nustatomos ir įgyvendinamos reikalingos priemonės. Atsparumo

korupcijai lygio ir darbuotojų tolerancijos korupcijai lygio nustatymo rezultatai viešinami Žuvininkystės tarnybos interneto svetainėje;

10.3. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas ir vertinimas. Žuvininkystės tarnyba, siekdama šalinti ir valdyti korupcijos pasireiškimo tikimybę, turi antikorupciniu požiūriu įvertinti savo veiklą, nustatyti rizikas, galinčias pasireikšti veiklos srityse ir sudaryti prielaidų darbuotojams ar kitiems asmenims padaryti korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus, apskaičiuoti jų lygį, suskirstyti jas pagal svarbą, nustatyti korupcijos rizikos veiksnius, sudarančius prielaidų korupcijos rizikoms kilti, ir parengti priemones nustatytoms rizikoms mažinti ir (ar) jų veiksniams šalinti. Korupcijos pasireiškimo tikimybė nustatoma vadovaujantis Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir jo atlikimo tvarkos rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2021 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 2-246 „Dėl Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir jo atlikimo tvarkos rekomendacijų patvirtinimo“;

10.4. Informacijos apie asmenį gavimas. Žuvininkystės tarnyba, siekdama įvertinti asmenų patikimumą ir sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę, privalo Korupcijos prevencijos įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka kreiptis į Lietuvos Respublikos specialiuųjų tyrimų tarnybą (toliau – STT) dėl informacijos apie asmenį gavimo. Žuvininkystės tarnyba turi turėti patvirtintą pareigybių, dėl kurių teikiamas prašymas STT pateikti informaciją, sąrašą. Žuvininkystės tarnybos darbuotojas, atsakingas už personalo valdymą organizuoja kreipimąsi į STT dėl informacijos apie asmenį gavimo. Visa gauta informacija apie asmenį pateikiama vadovui;

10.5. Teisės aktų ar jų projektų antikorupcinis vertinimas. Žuvininkystės tarnyboje Korupcijos prevencijos įstatyme nustatytais atvejais turi būti atliekamas norminių teisės aktų projektų antikorupcinis vertinimas. Srityse, kuriose nustatytos didelės korupcijos tikimybės pasireiškimo rizikos, atliekamas antikorupcinis vidaus administravimą reglamentuojančių teisės aktų vertinimas.

10.6. Darbuotojų antikorupcinis švietimas. Mokymai korupcijos prevencijos klausimais yra privaloma Žuvininkystės tarnybos darbuotojų mokymų dalis. Žuvininkystės tarnyba didina antikorupcinį sąmoningumą ir bendradarbiauja su STT ir (ar) kitais patyrusiais ir kompetentingais korupcijos prevencijos specialistais (ekspertais). Žuvininkystės tarnyboje turi būti užtikrinta, kad reguliariai būtų vykdomas už korupcijos prevenciją atsakingų asmenų kvalifikacijos kėlimas;

10.7. Etiško elgesio nustatymas. Siekiant užtikrinti etišką Žuvininkystės tarnybos veiklą, kiekvienas Žuvininkystės tarnybos darbuotojas savo veikloje turi vadovautis Žuvininkystės tarnybos darbuotojų etikos taisyklėmis;

10.8. Viešųjų ir privačių interesų derinimo užtikrinimas. Siekiant stiprinti interesų konflikto prevencijos bei kontrolės veiklą, Žuvininkystės tarnyboje yra nustatyta ir reglamentuota darbuotojų viešųjų ir privačių interesų derinimo tvarka. Viešųjų ir privačių interesų derinimas bei

interesų konflikto prevencijos bei kontrolės veikla Žuvininkystės tarnyboje vykdoma vadovaujantis Žuvininkystės tarnybos viešųjų ir privačių interesų derinimo tvarkos aprašu, patvirtintu vadovo įsakymu;

10.9. **Nusišalinimų administravimas.** Žuvininkystės tarnybos darbuotojams draudžiama dalyvauti rengiant, svarstant ar priimant sprendimus ar kitaip juos paveikti ar bandyti paveikti, arba atlikti kitas tarnybines pareigas, jeigu atliekamos pareigos, vykdomos funkcijos yra susijusios su jų privačiais interesais. Siekiant valdyti galimus ir esamus interesų konfliktus bei iš to kylančias rizikas, Žuvininkystės tarnyboje nustatyta darbuotojų nusišalinimo ir nušalinimo tvarka. Žuvininkystės tarnybos deklaruojančių asmenų nusišalinimo ir nušalinimo tvarka nustatyta Žuvininkystės tarnybos darbuotojų nusišalinimo ir nušalinimo nuo pavesto darbo ar užduoties tvarkos apraše, patvirtintame vadovo įsakymu;

10.10. **Dovanų politikos apibrėžtumas.** Dovanų priėmimas ir teikimas tam tikrose situacijose gali būti suprantamas kaip kyšininkavimas ar papirkimas, todėl dovanų teikimo ir priėmimo priimtinumą Žuvininkystės tarnyboje reglamentuoja Skaidraus elgesio gairės;

10.11. **Viešųjų pirkimų kontrolė.** Vykdamas pirkimus egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė. Žuvininkystės tarnyba užtikrina pirkimų skaidrumą. Žuvininkystės tarnyba turi patvirtinti savo viešųjų pirkimų poreikio nustatymą, planavimą, organizavimą ir kontrolę reglamentuojančius dokumentus, aiškiai nustatydamas viešųjų pirkimų procese dalyvaujančius asmenis ir jų teises bei pareigas;

10.12. **Pranešimų, gaunamų vidiniu kanalu, administravimas bei pranešėjų apsaugos užtikrinimo organizavimas.** Vadovaujantis Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymu, Žuvininkystės tarnyboje užtikrintas pranešėjų apsaugos nuostatų įgyvendinimas. Žuvininkystės tarnybos darbuotojai (esami ir buvę) vidiniu kanalu gali pateikti informaciją apie pažeidimus Žuvininkystės tarnyboje, keliančius grėsmę viešajam interesui arba pažeidžiančius viešąjį interesą. Šio vidinio kanalo tikslas – identifikuoti piktnaudžiavimo atvejus, lemiančias ar galinčias lemti Žuvininkystės tarnybos vidaus aplinkybes ir identifikuoti bei įgyvendinti tokių atvejų prevencijos priemones;

10.13. **Lobistinės veiklos administravimas.** Žuvininkystės tarnybos darbuotojai, kurie pagal teisės aktų nustatytą tvarką jiems suteiktas pareigines funkcijas dalyvauja rengiant, svarstant teisės aktų projektus ir juos priimant, privalo deklaruoti jų atžvilgiu vykdytą lobistinę veiklą, remiantis Lobistinės veiklos administravimo Žuvininkystės tarnyboje tvarkos aprašo, patvirtinto vadovo įsakymu, nuostatomis.

IV SKYRIUS

NULINĖS TOLERANCIJOS KORUPCIJAI POLITIKOS ĮGYVENDINIMAS IR PRANEŠIMAI APIE NULINĖS TOLERANCIJOS KORUPCIJAI POLITIKOS PAŽEIDIMUS

11. Žuvininkystės tarnyboje yra paskirtas asmuo, kuris yra atsakingas už korupcijos prevencijos koordinavimą ir korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo kontrolę.

12. Už korupcijos prevenciją Žuvininkystės tarnyboje atsakingas darbuotojas rengia ir teikia pasiūlymus vadovui dėl korupcijos prevencijos organizavimo, organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimą.

13. Žuvininkystės tarnybos darbuotojai raginami būti neabejingi įgyvendinant Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašo nuostatas ir visais atvejais, kai sužino ar įtaria neteisėtus veiksmus, neveikimą arba veiksmus, susijusius su korupcija, turi per įmanomai trumpiausią laiką apie tai informuoti vadovybę, tiesioginį vedėją, atsakingą asmenį.

14. Žuvininkystės tarnybos paskirtas atsakingas asmuo apie korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas informaciją kompetentingai tyrimo institucijai privalo pateikti nedelsdamas (per įmanomai trumpiausią laiką nuo sužinojimo momento).

15. Žuvininkystės tarnybos vadovybė įsipareigoja užtikrinti darbuotojo anonimiškumą (jam pageidaujant) ir (arba) kitaip saugoti asmenį bei jo pateiktą informaciją, imtis priemonių, kad darbuotojas, pareiškęs susirūpinimą dėl galimo Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašo nuostatų pažeidimo, korupcijos atvejo, viešųjų ir privačių interesų ar nustatytų elgesio taisyklių pažeidimo, nepatirtų keršto, diskriminacijos, mobingo ar su juo nebūtų susidorota kitaip.

16. Gauti pranešimai, atsižvelgiant į jų turinį, tiriami, nagrinėjami ir atsakymai pranešimą pateikusiems asmenims teikiami Lietuvos Respublikos įstatymų, kitų teisės aktų bei Žuvininkystės tarnybos vidaus tvarką reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka. Pranešimai negali būti perduoti struktūriniam padaliniui ar darbuotojui, dėl kurio veiksų pareiškėjas išreiškė susirūpinimą.

17. Žuvininkystės tarnyba užtikrina, kad pranešimai dėl galimų korupcijos atvejų būtų ištirti teisės aktų nustatyta tvarka.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

18. Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašas skelbiamas viešai Žuvininkystės tarnybos interneto svetainėje.

19. Žuvininkystės tarnybos Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašo nuostatų įgyvendinimas stebimas vykdant darbuotojų apklausas ar taikant kitas priemones.

20. Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašo nuostatų pažeidimas laikomas tarnybinių / darbo pareigų vykdymo pažeidimu, už kurį taikoma Lietuvos Respublikos teisės aktuose ir Žuvininkystės tarnybos vidaus teisės aktuose numatyta atsakomybė.

21. Pasikeitus teisiniam reguliavimui ar kitoms aplinkybėms, Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašas turėtų būti papildomas ir atnaujinamas.

Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašo priedas

ŽUVININKYSTĖS TARNYBOS PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS PAVYZDINIAI GALIMŲ NESKAIDRAUS ELGESIO IR KORUPCINIO POBŪDŽIO RIZIKŲ ATVEJAI, DARBUOTOJŲ VEIKSMAI SU JAIS SUSIDŪRUS

1. Siekiant išvengti korupcinio pobūdžio rizikos, Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (toliau – Žuvininkystės tarnyba) valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartį (toliau bendrai – darbuotojas) privalo:

1.1. žinoti, kad pagal jų elgesį, sprendimus ir pasisakymus visuomenė, partneriai, kitos organizacijos formuoja požiūrį į Žuvininkystės tarnybos veiklą ir tarnybinę etiką;

1.2. savo elgesiu rodyti, kad netoleruoja ir nepalaiko korupcijos ar kitokio neskaidraus elgesio.

2. Efektyviam galimų neskaidraus elgesio ir korupcinio pobūdžio rizikų valdymui svarbu identifikuoti tokius atvejus ir būtinus imtis veiksmus.

3. Susidūrus su *neteisėtu atlygiu ir dovanomis*, žinotina, kad:

3.1. Žuvininkystės tarnyboje:

Leidžiama

- priimti, teikti pagal tarptautinį protokolą oficialias reprezentacijai skirtas dovanas;
- rodyti / priimti siūlomą svetingumą (pvz., dalyvauti parodose, konferencijose ir pan.), jei tokios dovanos / demonstruojamas svetingumas turi aiškiai išreikštą tarnybinių santykių palaikymo tikslą ir yra skirtos tik bendradarbiavimui su valstybinėmis ir / ar tarptautinėmis organizacijomis stiprinti.

Draudžiamos

- dovanos pagal tradicijas, kurios įprastai yra susijusios su asmens tarnybinėmis pareigomis;
- reprezentacijai skirtos dovanos su valstybės, įstaigos ir kitokia simbolika;
- paslaugos, kuriomis naudojamosi tarnybiniais tikslais.

3.2. Rekomenduojami paaiškinimai asmeniui dėl neteisėto atlygio nepriėmimo nustatyti Žuvininkystės tarnybos skaidraus elgesio gairių 15 - 18 punktuose.

3.3. Pavyzdiniai galimi rizikos atvejai:

Situacija	Darbuotojo elgesys
Dėl neteisėto atlygio	
<p>Asmuo, atvykęs konsultacijos, nori palikti dovaną už kokybiškai suteiktą paslaugą.</p> <p>Ar galima priimti?</p>	<p>Negalima. Turi būti mandagiai, neįžeidžiančiai ir suprantamai paaiškinta, kad Žuvininkystės tarnyboje taikoma nulinė dovanų politika ir tokia palikta dovana turės būti gražinta (atiduota, perduota, pristatyta į namus, atsiųsta paštu ir pan.).</p> <p>Pavyzdžiui:</p> <p><i>„Norėtume informuoti, kad nepriimame dovanų, nes tai nesuderinama su įstaigoje taikoma nuline dovanų politika. Mano pareiga yra atlikti darbą tinkamai ir kokybiškai, be papildomų paskatinimų. Todėl jums net ir palikus dovaną, ji, kaip neteisėtas atlygis, bus gražinta atgal paštu. Jei norite padėkoti už kokybiškai atliktą darbą, galite parašyti laišką (raštu) Žuvininkystės tarnybos vadovybei ir tokiu būdu išreikšti padėką.“</i></p>
<p>Pranešus, kad dovana negali būti priimta, asmuo nesutinka jos atgal paimti ir, pavyzdžiui, palieka ant stalo</p>	<p>Žuvininkystės tarnybos darbuotojas:</p> <div data-bbox="560 987 1445 1223" style="border: 1px solid #ccc; border-radius: 10px; padding: 10px; text-align: center;"> <p>Informaciją apie gautą neteisėtą atlygį teikia tiesiogiai Žuvininkystės tarnybos darbuotojui atsakingam už korupcijos prevenciją arba el. paštu pazeidimai@zuv.lt</p> </div> <p>Žuvininkystės tarnybos darbuotojas atlieka veiksmus, nustatytus Žuvininkystės tarnybos skaidraus elgesio gairių III skyriuje.</p>
<p>Dovaną randate paliktą kabinete, gaudate paštu ar pan.</p>	
Dėl dovanos pagal tarptautinį protokolą	
<p>Iš kitos valstybės atvykusi oficialių atstovų delegacija darbinio susitikimo metu nori įteikti suvenyrą. Ar galima priimti?</p>	<p>Galima. Tokia dovana laikytina įteikta pagal tarptautinį protokolą, kuris suprantamas kaip visuma pagal paprotinę nuostatą nusistovėjusių ir visuotinai pasaulyje pripažįstamų taisyklių ir tradicijų, kurių privalu laikytis kuriant ir plėtojant harmoningus santykius tarp valstybių ir jų oficialių atstovų.</p>
<p>Pagal tarptautinį protokolą teikiami alkoholiniais gėrimais ir tabako gaminiais. Ar galima priimti?</p>	<p>Negalima. Žuvininkystės tarnybos darbuotojai nepriima ir neteikia kaip dovanos alkoholinių gėrimų ir tabako gaminių.</p> <p>Galima. Jeigu darbuotojui alkoholiniai gėrimai ir tabako gaminiai akivaizdžiai įteikiami kaip Žuvininkystės tarnybos atstovui ir jų gražinimas būtų suprantamas kaip tarptautinio protokolo pažeidimas. Priėmus, gavus tokią dovaną, atliekami pirmiau nurodyti informavimo ir dovanos perdavimo veiksmai.</p>

3.4. Atkreiptinas dėmesys, kad net ir niekuo iš pirmo žvilgsnio neįpareigojantis pasiūlymas (pavyzdžiui, kvietimas į organizuojamą laisvalaikio renginį) gali būti tik pretekstas užmegzti neformalų ryšį, siekiant gauti tarnybinę informaciją, įgyti palankumą ar paveikti, kad asmuo, priimdamas sprendimus, būtų palankus jį į renginį pakvietusiajam arba nepalankus to asmens konkurentams.

4. Kai **siūlomas kyšis ar daromas poveikis** atliekant darbo funkcijas, žinotina, kad:

4.1. Vien pažadas, susitarimas, reikalavimas ar provokavimas duoti kyšį yra baigtas nusikaltimas, nekalbant apie kyšio fizinį perdavimą, t. y. pradėti ikiteisminį tyrimą galima ir asmeniui nepriėmus kyšio fiziškai.

4.2. Jeigu jums, atliekančiam tarnybines pareigas, duodami pinigai, daiktai, dovanų čekiai, maisto produktai, gėrimai ar kitos vertybės, siūlomos nemokamos paslaugos, darbai, nuolaidos ir pan., t. y. kyšis, rekomenduojama elgtis vadovaujantis toliau pateikiamomis *rekomendacijomis*:

4.2.1. išsiaiškinkite asmens ketinimą. Kyšio perdavimas kartu su pateikiamais dokumentais (pvz., pinigų, daiktų ar pan.), jų palikimas tarnybinėse ar kitose patalpose, automobiliuose ir pan., gali rodyti asmens ketinimą, todėl pasistenkite išsiaiškinti, ar asmens veiksmai yra tyčiniai ir skirti jus papirkti;

4.2.2. įvertinkite riziką, nes asmenys, teikdami kyšį (pvz., kartu su dokumentais, palikdami, perduodami, atsiųsdami dovanėles ir t. t.), siekia paveikti sprendimus, išvengti tam tikrų faktų fiksavimo, neigiamos informacijos nustatymo ir pan., todėl turi būti vertinami kaip potencialūs nusikaltimo vykdytojai, o jų pateikiama informacija, dokumentai ar kiti objektai turi būti detaliam patikrinti ir tinkamai įvertinti;

4.2.3. neprovokuokite duoti kyšio, nebandykite „padėti apsispręsti“. Elkitės ramiai, savo atsisakymą priimti neteisėtą atlygį išreikškite aiškiai ir trumpai, venkite diskusijų;

4.2.4. užsirašykite ar kitaip įsidėmėkite tikslus papirkėjo duomenis, jo išvaizdą ir aprangą. Kyšio davėją informuokite, kad jis turės palaukti, kol atvyks ikiteisminio tyrimo pareigūnai. Jei kyšio davėjas pasišalino iš įvykio vietos, visą informaciją perduokite atvykusiems ikiteisminio tyrimo pareigūnams;

4.2.5. įsidėmėkite kyšio dalyką – koks tai daiktas; jei pinigai – kiek ir kokių kupiūrų, koks jų nominalas, kokia valiuta, kiekis, į ką įdėta ar įpakuota (pvz., į maišelį, voką ir pan.), su kokiais dokumentais ar daiktais pateiktas ir kt. Svarbu tai, kada tiksliai ir kur buvo įdėtas ar paliktas kyšis (pvz., atneštuose dokumentuose, kabinete po stalu, tarnybiniame automobilyje ant galinės sėdynės ir pan.). Pasistenkite paduotą kyšį laikyti papirkėjui matomoje, bet nepasiekiamoje vietoje;

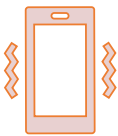
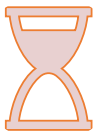
4.2.6. apsaugokite įvykio vietą, jeigu pinigai, daiktai buvo palikti ant stalo, įkišti į stalčių ar numesti ant žemės, o papirkėjas pasišalino; palikite juos ten, kur yra, ir nelieskite rankomis, imkitės visų būtinų priemonių įvykio vietai apsaugoti, neleiskite tokioje vietoje kitiems asmenims ką nors

liesti;

4.2.7. pasistenkite nustatyti įvykio liudytojus, kurie galėjo matyti papirkimo ar bandymo papirkti faktą (tai gali būti jūsų kolegos ar kiti asmenys), užsirašykite jų duomenis ir kontaktinius telefonus; esant galimybei, paprašykite palaukti, kol atvyks ikiteisminio tyrimo pareigūnai.

4.3. Atmintina, kad jei kuris nors Žuvininkystės tarnybos darbuotojas prašo, daro spaudimą kitam darbuotojui, kad šis, pažeisdamas teisės aktuose nustatytas procedūras, išnagrinėtų pareiškėjo prašymą, nefiksuotų teisės aktų pažeidimų, pritaikytų mažesnes sankcijas ar atliktų kitus neteisėtus veiksmus, darbuotojas privalo visuomet atsisakyti suteikti tokią pagalbą ir savo pareigas atlikti tinkamai, kaip nustatyta teisės aktuose. Priešingu atveju darbuotojui gresia atsakomybė už korupcinių veiksmų atlikimą, bendrininkavimą atliekant nusikalstamą veiką (kyšininkavimą, prekybą poveikiu, piktnaudžiavimą tarnyba, kišimasi į valstybės tarnautojo veiklą, dokumentų klastojimą ar kt.).

4.5. Pavyzdiniai galimi rizikos atvejai:

Situacija	Darbuotojo elgesys
Asmuo siūlo, žada duoti, duoda kyšį arba provokuoja jį paimti	 <p>Perspėti asmenį apie jo daromą nusikalstamą korupcinę veiką, jos pasekmes (galimą ikiteisminį tyrimą, baudžiamąją atsakomybę) ir reikalauti nutraukti tokius veiksmus</p>
Bendradarbis daro poveikį dėl neteisėtų veiksmų atlikimo	 <p>Elgtis pagal rekomendacijas Esant galimybei padaryti įrašą</p>
Gautas pasiūlymas paveikti kitą valstybės tarnautoją ar jam prilygintą asmenį už tarnybinių pareigų atlikimą arba neatlikimą	 <p>Apie daromą korupcinę veiką (papirkimą) nedelsiant pranešti teisėsaugos institucijoms (Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybai, tel. (8 5) 266 3333, arba policijai bendruoju pagalbos telefono numeriu 112)</p> <p>Nedelsiant informuoti tiesioginį vadovą ir už korupcijos prevenciją atsakingą asmenį</p>

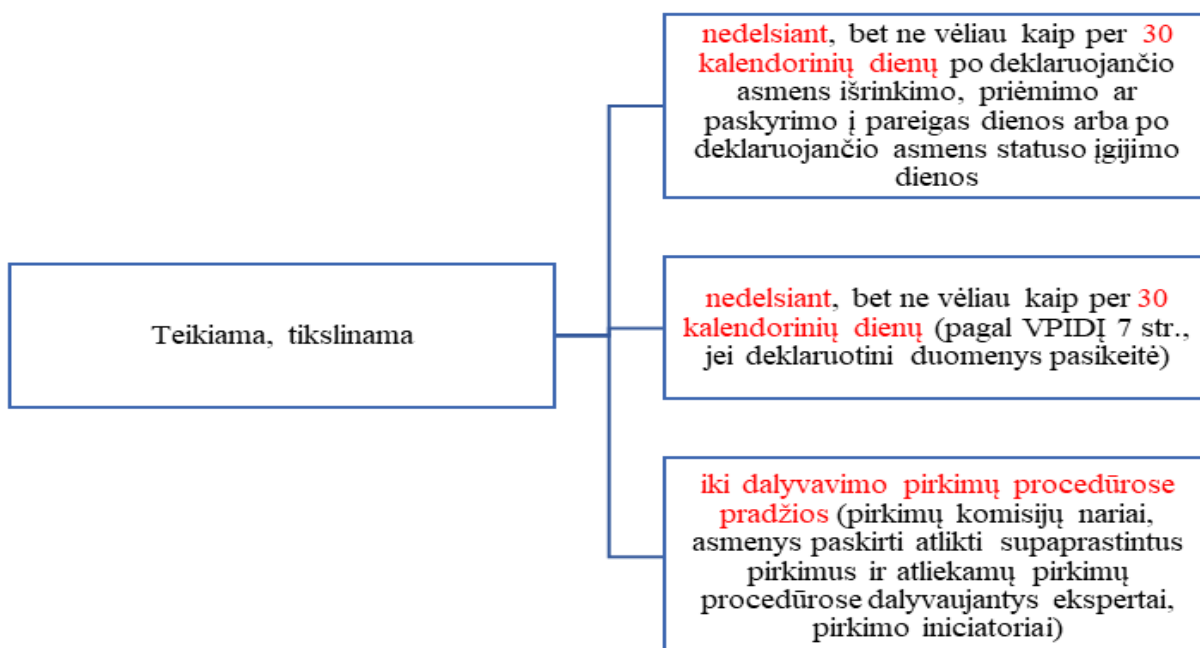
4.6. Pažymėtina, kad valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo privalo (išskyrus korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką, kurią, galbūt, padarė, daro ar rengiasi padaryti jo artimieji giminaičiai ar šeimos nariai (sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos bau-

džiamojo proceso II skyriuje)) apie korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką pranešti teisėsaugos institucijai, jeigu gavo duomenų, leidžiančių pagrįstai manyti, kad padaryta ir (ar) daroma ši veika ir (ar) rengiamasi ją padaryti.

4.7. Atminkite, kad vieną kartą priėmę kyšį, galite sulaukti ne prašymo už atlygį atlikti tam tikrus veiksmus, susijusius su vykdomomis tarnybinėmis funkcijomis įstaigoje arba susilaikyti nuo jų, bet reikalavimo grasinant panaudoti prieš jus kompromituojančią informaciją.

5. **Viešųjų ir privačių interesų derinimo srityje** būtina žinoti, kad:

5.1. Privačių interesų deklaracija:

5.2. Atsiradus interesų konfliktą keliančioms privačių interesų deklaracijoje nenurodytoms aplinkybėms, privačių interesų deklaracija turi būti nedelsiant papildyta.

5.3. Nešališkumo pažeidimui konstatuoti nebūtina nustatyti, kad darbuotojas pasiekė norimą rezultatą ir (ar) dėl savo dalyvavimo priimant sprendimą gavo naudos, pakanka to, kad asmuo nesiėmė priemonių interesų konfliktui savo veikloje išvengti (nenusišalino, nedeklaravo).

5.2. Žuvininkystės tarnybos darbuotojų pareigos nustatytos Žuvininkystės tarnybos viešųjų ir privačių interesų derinimo tvarkos apraše ir Žuvininkystės tarnybos darbuotojų nusišalinimo ir nušalinimo nuo pavesto darbo ar užduoties tvarkos apraše.

5.3. Galimi rizikos atvejai:

Situacija	Darbuotojo elgesys
Darbuotojas paskiriamas trumpam (10–20 dienų laikotarpiui) pavaduoti padalinio vadovą. Ar darbuotojas gali nedeklaruoti (ar privalo tai padaryti) laikino pavadavimo, jei jis trumpesnis nei 30 kalendorinių dienų?	Gali. Paskirtam eiti pareigas (įskaitant ir laikinas) asmeniui atsiranda pareiga deklaruoti privačius interesus ar papildyti deklaraciją naujais duomenimis. Deklaruojantis asmuo šią pareigą turi įvykdyti nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų. Duomenys turi būti aktualūs privačių interesų deklaracijos pildymo momentu. Tačiau, jei asmens pavadavimas truko 10 dienų, deklaravimo terminas pavadavimo pabaigoje dar nepasibaigęs, todėl reikalauti iš asmens deklaruoti privačius interesus anksčiau, nei tai nustatyta Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme, nėra pagrindo.
Darbuotojo, kurio tiesioginės funkcijos yra susijusios su teisės aktu, formuojančių tam tikros srities politiką, projektų rengimu, artimas asmuo užsiima lobistine veikla (yra įrašytas į lobistų sąrašą). Ar gali darbuotojas toliau atlikti savo tiesiogines funkcijas?	Gali. Darbuotojas privalo ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų deklaruoti artimo asmens veiklą (vykdomą lobistinę veiklą), t. y. patikslinti arba papildyti deklaraciją, nurodydamas šią informaciją, ir apie tai informuoti savo tiesioginį vadovą, kuris privalės neskirti užduočių, galinčių sukelti interesų konfliktą.

6. Lobistinės veiklos srityje būtina žinoti, kad:

6.1. Lobistinei veiklai priskiriami lobisto veiksmai, kuriais siekiama daryti įtaką Žuvininkystės tarnybos darbuotojams, kad lobistinės veiklos užsakovo ar lobistinės veiklos naudos gavėjo interesais būtų priimami arba nepriimami teisės aktai.

6.2. Lobistinė veikla yra neteisėta, kai:

6.2.1. lobistas nedeklaruoja lobistinės veiklos Lietuvos Respublikos lobistinės veiklos įstatymo nustatyta tvarka;

6.2.2. lobistinę veiklą vykdo į lobistų sąrašą neįrašytas asmuo.

6.3. Galimi rizikos atvejai:

Situacija	Darbuotojo elgesys
Asmuo, <u>neįrašytas į lobistų sąrašą</u> , raštu, elektroninių ryšių priemonėmis, telefonu arba tiesiogiai kreipiasi į darbuotoją susitikimui, siekdamas jam daryti įtaką dėl teisės aktų priėmimo arba nepriėmimo.	Atsisakyti tokio susitikimo. Apie neteisėtą lobistinę veiklą Žuvininkystės tarnybos darbuotojas nedelsiant privalo pranešti Žuvininkystės tarnybos darbuotojui, atsakingam už korupcijos prevenciją.
Asmuo, <u>įrašytas į lobistų sąrašą</u> , raštu, elektroninių ryšių priemonėmis, telefonu arba tiesiogiai kreipiasi į darbuotoją susitikimui,	Deklaruoti jo atžvilgiu vykdytą lobistinę veiklą.

siekdamas jam daryti įtaką dėl teisės aktų priėmimo arba nepriėmimo.	
Darbuotojas gavo lobisto pasiūlymą dėl rengiamo teisės akto, nors darbuotojas nėra jo rengėjas. Ar darbuotojas privalo deklaruoti patirtą lobistinę įtaką?	Darbuotojas privalo deklaruoti jo atžvilgiu vykdytą lobistinę veiklą. Aplinkybė, kad darbuotojas nėra teisės akto projekto, dėl kurio į jį kreipėsi lobistas, šiuo atveju nėra reikšminga.
Darbuotojas gauna asmeninį kvietimą po darbo valandų dalyvauti lobistų organizuojamame renginyje arba susitikime, pvz.: kavinėje, restorane ir kt.	Atsisakyti tokio susitikimo.
Lobistas siūlo darbuotojui dovanų ar kitokį atlygį už teisės akto (ne)priėmimą.	Nepriimti dovanos arba kitokio atlygio. Apie bandymą teikti dovanas ar kitokį atlygį Žuvininkystės tarnybos darbuotojas privalo pranešti Žuvininkystės tarnybos darbuotojui, atsakingam už korupcijos prevenciją.

7. Dėl visų korupcinio ar neskaidraus elgesio situacijų Žuvininkystės tarnybos darbuotojai gali ir turi konsultuotis (gauti rekomendacijas) su už korupcijos prevenciją atsakingu Žuvininkystės tarnybos darbuotoju.